

SAKEN

Rapport, SVT1, 2021-08-01, kl. 19.30, inslag om att Israel begränsar fisket från Gaza; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGET

Inslaget innehöll rubriken ”Gaza – Krympt fiskezon efter konflikt” och påannonserades av nyhetsuppläsaren enligt följande.

Nu ska vi till Gaza där den viktiga fiskeindustrin är både försörjning och mat på bordet. Men nu får fiskarna inte fiska mer än sex sjömil ut på sitt eget vatten då Israel bland annat minskat Gazas fiskezon i strid mot Osloavtalet. Detta efter att det skickats brandballonger från Gaza mot Israel.

Därefter visades ett reportage med fiskare från Gaza. Reportern sa bland annat att Hamas och Islamiska jihad hade skickat brandballonger mot Israel som hade svarat med att minska Gazas fiskezon från tolv sjömil till sex. En fiskare sa att begränsningarna påverkade deras ekonomi hårt och reportern sa därefter följande.

Besättningen ombord känner inte till så mycket om Norden. Men de vet mycket väl vad Osloavtalet från 1993 säger. Att de ska ha rätt att fiska tjugo sjömil ut.

Sedan intervjuades två fiskare som bland annat sa att de ansåg att Israels beslut var orättvist och att de fick hälften så mycket fisk nu än vad de brukade få upp. Reportern sa avslutningsvis att fiskarna kände sig maktlösa, att de inte kan påverka om brandballonger skickats mot Israel men att konsekvenserna direkt påverkar dem.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är sammanfattningsvis kritiska till att det vid två tillfällen i inslaget hänvisades till att den minskade fiskezonen var i strid med Osloavtalet. Anmälarna anför att Osloavtalet skrevs under av Israel och The Palestine Liberation Organization (PLO) år 1993. I avtalet ingick bland annat att PLO skulle avsäga sig

allt bruk av våldshandlingar och terrorism samt att Israels armé skulle dras tillbaka från Gaza, vilket skedde år 1994. Osloavtalet skulle gälla under en femårsperiod, med början senast i maj 1996, efter vilket ett permanent avtal skulle förhandlas vilket inte skett. Sedan år 2006 styr Hamas i Gaza och varken Hamas eller Islamiska jihad, som nämndes i inslaget, är med i PLO och inte parter i Osloavtalet. Osloavtalet var inte giltigt och därför irrelevant att hänvisa till.

Enligt flera anmälare har Hamas sedan många år fört en terroristkampanj mot Israel med bland annat självmordsbombare och raketbeskjutningar, och därmed redan brutit mot Osloavtalet.

Flera anmälare anser vidare att det i inslaget togs ställning för de palestinska fiskarna och att någon från den israeliska staten borde fått medverka.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) har getts möjligheten att yttra sig över om inslaget överensstämmer med kravet på saklighet. SVT anför i huvudsak följande.

Osloavtalet skrevs under år 1993 och skapade den palestinska myndigheten (PA). Avtalet var en överenskommelse mellan PLO och Israel, och definierade Israels relation till palestinerna. Hamas, som styr i Gaza nu, var inte en part när det undertecknades, men både Israel och den palestinska myndigheten tillämpar fortfarande avtalet. Uppdelningen av palestinska områden i a-, b- och c-områden bygger, till exempel, helt på Osloavtalet. När Israel planerade att bara vaccinera israeliska medborgare i början av år 2021 hänvisade man till hur ansvarsfördelningen är definierad i Osloavtalet. Även andra myndigheter och internationella samfund, som exempelvis FN, använder fortfarande Osloavtalet som referens och ser det som legitimt även i Gaza. FN:s råd för mänskliga rättigheter skrev till exempel år 2020 i en rapport om fisket och jordbruket att Osloavtalet gav palestinier rätten att fiska tjugo sjömil från kusten men att det i realiteten hade begränsats till tre till sex sjömil de senaste tio åren.

Osloavtalet är fortfarande den enda större internationella överenskommelse som finns i området. I Osloavtalet står det angående Gazas fiskevatten att zon K utgör tjugo sjömil ut till havet från kusten i den norra delen av havet vid Gaza och en och en halv sjömil i den södra delen.

Det aktuella inslaget gjordes med anledning av nyheten att Israel hade begränsat Gazas fiskevatten, vilket var en reaktion på att det skickats brandballonger från Gaza mot Israel. Syftet med inslaget var att visa hur civila påverkas i ett konfliktområde. I inslaget hänvisades till Osloavtalet för att sätta händelserna och de aktuella fiskarnas förändrade villkor i ett större perspektiv. Det var, mot bakgrund av vad som ovan anförts, en relevant och korrekt referens i sammanhanget.

KOMMENTAR FRÅN EN ANMÄLARE

En anmälare har kommenterat SVT:s yttrande och anför bland annat följande.

SVT:s argument ”att den palestinska myndigheten tillämpar fortfarande avtalet” är en felaktig tolkning. PA och president Mahmoud Abbas blev utkastade från Gaza av Hamas år 2006, vilket innebär att PA inte kan uppfylla eller tillämpa något gällande Osloavtalet i Gaza som Hamas styr över. Tillämpningen enligt Osloavtalet gäller de områden i Samarien och Judeen där PA har kontroll över säkerhet och civil administration. Vad gäller områdena a, b och c som inkluderar Östra Jerusalem så ligger de inte i Gaza utan i Samarien och Judeen varför exemplen inte är relevanta.

Vad myndigheter som svenska utrikesdepartementet, FN och FN:s råd för mänskliga rättigheter (UNHCR) uttrycker är politiska ställningstaganden och bygger inte på internationell rätt.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändnings-tillståndet).

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att utgångspunkten för inslaget var att skildra hur fiskenäringen i Gaza påverkades av den aktuella konflikten. Mot bakgrund av vad SVT anfört i sitt yttrande om att Osloavtalet alltså tillämpas och används som referens av bland annat FN anser nämnden att det inte strider mot kravet på saklighet att i det aktuella sammanhanget rapportera om att den minskade fiskerizonen var i strid med avtalet. Att skildra palestinska fiskares situation utan att någon företrädare för den israeliska sidan kom till tals innebär enligt nämndens mening ingen överträdelse av kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Helena Rosén Andersson, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Kristina Åberg efter föredragning av Johannes Wik.

För granskningsnämnden

Helena Rosén Andersson

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	Lilian Helena Rosén Andersson
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID:	_059504aeeabc36ab26c5bfd5e1976fdda7
DATUM & TID:	2022-01-31 08:47:28 +01:00

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2022-01-31 08:47:34 +01:00
Ref: 29559SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)